USMERNENIA

USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) 2023/831

zo 16. decembra 2022,

ktorým sa mení usmernenie (EÚ) 2015/510 o vykonávaní rámca menovej politiky Eurosystému *(ECB/2022/48)*

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 127 ods. 2 prvú zarážku,

so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, a najmä na jeho článok 31 prvú zarážku, články 9.2, 12.1, 14.3 a 18.2 a článok 20 prvý odsek,

keďže:

(1) Dosiahnutie jednotnej menovej politiky si vyžaduje vymedzenie nástrojov a postupov, ktoré má používať Eurosystém, aby sa táto politika vykonávala jednotne vo všetkých členských štátoch, ktorých menou je euro.

(2) V súlade s článkom 18.1 druhou zarážkou Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky môžu Európska centrálna banka a národné centrálne banky členských štátov, ktorých meu je euro (ďalej len „národné centrálne banky"), uskutočňovať úverové operácie s úverovými inštitúciami a inými účastníkmi trhu, pričom sa požičiavanie zabezpečuje na základe dostatočnej zábezpeky.

(3) S cieľom zabezpečiť primeranosť zábezpeky Eurosystému podliehajú akceptovateľné aktíva mobilizované ako zábezpeka pre úverové operácie Eurosystému osobitným opatreniam na kontrolu rizika, aby chránili Eurosystém pred rizikom finančnej straty v prípade, ak by sa jeho zábezpeka musela realizovať v dôsledku zlyhania zmluvnej strany. Rámec Eurosystému pre kontrolu rizika sa za účelom zabezpečenia primeranej ochrany pravidelne prehodnocuje.

(4) Na základe pravidelného prehodnotenia rámca pre kontrolu rizika pre úverové operácie Eurosystému a vzhľadom na to, že rizikový profil ostatných regulovaných krytých dlhopisov a *multi cédulas* je podobný ako rizikový profil krytých dlhopisov typu Jumbo, Rada guvernérov 15. júla 2022 rozhodla o tom, že by sa na ne mali vzťahovať rovnaké oceňovacie zrážky, a preto by sa všetky regulované kryté dlhopisy a *multi cédulas* mali zaradiť do kategórie zrážok II. Keďže rámec menovej politiky Eurosystému už nerozlišuje medzi krytými dlhopismi typu Jumbo a inými typmi regulovaných krytých dlhopisov, odkazy na kryté dlhopisy typu Jumbo by sa mali vypustiť z usmernenia Európskej centrálnej banky (EÚ) 2015/510 (ECB/2014/60) ([1]).

(5) Preto by sa malo usmernenie (EÚ) 2015/510 (ECB/2014/60) zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO USMERNENIE:

Článok 1

Zmeny

Usmernenie (EÚ) 2015/510 (ECB/2014/60) sa mení takto:

1. V článku 2 sa vypúšťa bod 48;

2. Príloha XII sa mení v súlade s prílohou k tomuto usmerneniu.

([1]) Usmernenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2015/510 z 19. decembra 2014 o vykonávaní rámca menovej politiky Eurosystému (usmernenie o všeobecnej dokumentácii) (ECB/2014/60) (Ú. v. EÚ L 91, 2.4.2015, s. 3).

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti a implementácia

1. Toto usmernenie nadobúda účinnosť v deň jeho oznámenia národným centrálnym bankám.

2. Národné centrálne banky prijmú opatrenia potrebné na zabezpečenie súladu s týmto usmernením a uplatňujú ich od 29. júna 2023. Najneskôr do 17. februára 2023 informujú ECB o textoch a prostriedkoch týkajúcich sa daných opatrení.

Článok 3

Adresáti

Toto usmernenie je určené všetkým centrálnym bankám Eurosystému.

Vo Frankfurte nad Mohanom 16. decembra 2022

Za Radu guvernérov ECB
Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

PRÍLOHA

V prílohe XII k usmerneniu (EÚ) 2015/510 (ECB/2014/60) sa oddiel VI nahrádza takto:

„VI. PRÍKLAD 6: OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA

1. Tento príklad ilustruje rámec kontroly rizika uplatňovaný na aktíva mobilizované ako zábezpeka v úverových operáciách Eurosystému. Vychádza to z predpokladu, že pri výpočte potreby výzvy na dodatočné vyrovnanie sa berie do úvahy alikvotný úrok z dodanej likvidity a uplatňuje sa hraničný bod 0,5 % z dodanej likvidity. Tento príklad vychádza z predpokladu, že zmluvná strana sa zúčastňuje na týchto operáciách menovej politiky Eurosystému:

   a) hlavná refinančná operácia, začínajúca sa 21. septembra 2022 a končiaca sa 28. septembra 2022, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 50 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 1,25 %;

   b) dlhodobejšia refinančná operácia, začínajúca sa 22. septembra 2022 a končiaca sa 21. decembra 2022, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 45 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 1,25 %;

   c) hlavná refinančná operácia, začínajúca sa 28. septembra 2022 a končiaca sa 5. októbra 2022, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 35 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 1,25 %.

2. Vlastnosti obchodovateľných aktív, ktoré zmluvná strana mobilizovala na krytie týchto obchodov, sú v tabuľke 1.

Tabuľka 1

Obchodovateľné aktíva mobilizované v obchodoch

Charakteristika

Názov	Trieda aktív	Dátum splatnosti	Vymedzenie kupónu	Frekvencia kupónu	Zostatková doba splatnosti	Stupeň kreditnej kvality	Zrážka (%)
Aktívum A	Krytý dlhopis	21.12.2026	Pevná sadzba	6 mesiacov	4 roky	1 – 2	2,50
Aktívum B	Dlhopis ústrednej štátnej správy	24.2.2027	Pohyblivá sadzba	12 mesiacov	4 roky	1 – 2	1,50
Aktívum C	Podnikový dlhopis	24.1.2035	Nulový kupón		12 rokov	1 – 2	10,00

Ceny v % (vrátane alikvotného úroku) (*)

21.9.2022	22.9.2022	23.9.2022	26.9.2022	27.9.2022	28.9.2022	29.9.2022
101,61	101,21	99,50	99,97	99,73	100,01	100,12
	98,62	97,95	98,15	98,56	98,59	98,57
					53,71	53,62

(*) Ceny uvádzané pre konkrétny deň ocenenia zodpovedajú najreprezentatívnejšej cene v pracovný deň predchádzajúci dňu ocenenia.

SYSTÉM REZERVÁCIE (EARMARKING)

V prvom rade sa predpokladá sa, že obchody sa vykonávajú v národnej centrálnej banke (NCB) pomocou systému, v ktorom sú podkladové aktíva rezervované pre každý obchod. Oceňovanie aktív mobilizovaných ako zábezpeka sa uskutočňuje denne. Spôsob kontroly rizika možno opísať takto (pozri tiež v tabuľku 2):

1. Dňa 21. septembra 2022 zmluvná strana uskutoční s národnou centrálnou bankou transakciu požičiavania so zábezpekou, v ktorej centrálna banka príjme aktíva A za 50,6 miliónov EUR. Aktívum A je krytý dlhopis s pevným kupónom so splatnosťou 21. decembra 2026 a pridelený k stupňu kreditnej kvality 1-2. Má teda zostatkovú splatnosť štyri roky, preto si vyžaduje oceňovaciu zrážku vo výške 2,5 %. Trhová cena aktíva A na jeho referenčnom trhu je v ten deň 101,61 %, v čom je zahrnutý aj alikvotný úrok z kupónu. Od zmluvnej strany sa vyžaduje, aby dodala aktíva A v objeme, ktorý po odpočítaní oceňovacej zrážky 2,5 % presahuje pridelený objem 50 miliónov EUR. Zmluvná strana preto dodá aktívum A v menovitej hodnote 50,6 miliónov EUR, ktorého trhová hodnota v ten deň upravená oceňovacou zrážkou predstavuje 50 129 294 EUR.

2. Dňa 22. septembra 2022 zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou dohodu o spätnom odkúpení, v ktorej centrálna banka nakúpi aktíva A za 21 mil. EUR (trhová cena 101,21 %, oceňovacia zrážka 2,5 %) a aktíva B za 25 mil. EUR (trhová cena 98,62 %). Aktívum B je dlhopis ústrednej štátnej správy s kupónom určeným pohyblivou úrokovou sadzbou a pridelený k stupňu kreditnej kvality 1-2, na ktorý sa uplatňuje oceňovacia zrážka 1,5 %. Trhová hodnota aktíva A a aktíva B v ten deň upravená oceňovacou zrážkou predstavuje 45 007 923 EUR, to znamená, že presahuje požadovanú sumu 45 000 000 EUR.

3. Dňa 22. septembra 2022 sú podkladové aktíva hlavnej refinančnej operácie začatej 21. septembra 2022 precenené. Pri trhovej cene 101,21 % je trhová cena aktíva A upravená oceňovacou zrážkou ešte vždy v medziach dolnej a hornej hraničnej úrovne. Pôvodne mobilizovaná zábezpeka sa teda považuje za dostatočnú na zabezpečenie prideleného pôvodného objemu likvidity, ako aj alikvotného úroku vo výške 1 736 EUR.

4. Dňa 23. septembra 2022 sa podkladové aktíva precenia: trhová cena aktíva A bude 99,50 % a aktíva B 97,95 %. Alikvotný úrok je 3 472 EUR z hlavnej refinančnej operácie začatej 21. septembra 2022 a 1 563 EUR z dlhodobejšej refinančnej operácie začatej 22. septembra 2022. V dôsledku toho trhová hodnota aktíva A v rámci prvej transakcie upravená oceňovacou zrážkou klesne pod hodnotu transakcie, t. j. dodanú likviditu a alikvotný úrok, o 915 147 EUR, ale tiež pod dolnú hraničnú úroveň 49 753 455 EUR.

   Zmluvná strana dodá aktívum A v menovitej hodnote 950 000 EUR, čo po odpočítaní oceňovacej zrážky 2,5 % z trhovej ceny 99,50 % obnoví dostatočné zabezpečenie. Národné centrálne banky môžu uskutočňovať výzvy na dodatočné vyrovnanie v hotovosti, a nie v cenných papieroch.

   Výzva na dodatočné vyrovnanie sa vyžaduje aj v druhom obchode, pretože trhová cena podkladových aktív použitých v obchode upravená oceňovacou zrážkou (44 492 813 EUR) je pod dolnou hraničnou úrovňou (44 776 555 EUR). Zmluvná strana preto dodá aktívum B v hodnote 550 000 EUR s upravenou trhovou hodnotou 530 644 EUR.

5. Dňa 26. septembra 2022 dôjde k preceneniu podkladových aktív, z ktorého nevyplýva potreba výzvy na dodatočné vyrovnanie pre obchody uzavreté 21. a 22. septembra 2022.

   Dňa 27. septembra 2022 precenenie podkladových aktív dlhodobej refinančnej operácie, ktorá sa začala 22. septembra 2022, ukáže, že trhová hodnota dodaných aktív upravená oceňovacou zrážkou prevyšuje hornú hraničnú úroveň, v dôsledku čoho národná centrálna banka zmluvnej strane vráti aktívum B v menovitej hodnote 300 000 EUR. Ak by mala národná centrálna banka v súvislosti s druhou transakciou vyplatiť zmluvnej strane maržu, táto by v určitých prípadoch mohla byť vyrovnaná maržou, ktorú zmluvná strana uhradila národnej centrálnej banke v súvislosti s prvou transakciou. V dôsledku toho by sa uskutočnilo iba jedno vyrovnanie marže.

6. Dňa 28. septembra 2022 zmluvná strana splatí likviditu dodanú v rámci hlavnej refinančnej operácie začatej 21. septembra 2022 vrátane alikvotného úroku 12 153 EUR. Národná centrálna banka vráti aktívum A v menovitej hodnote 51 550 000 EUR.

V ten istý deň zmluvná strana uskutoční s národnou centrálnou bankou novú transakciu požičiavania so zábezpekou, v ktorej centrálna banka nakúpi aktívum C v menovitej hodnote 72,5 mil. EUR. Keďže aktívum C je podnikový dlhopis s nulovým kupónom so zostatkovou splatnosťou 12 rokov a pridelený ku stupňu kreditnej kvality 1-2, vyžaduje sa oceňovacia zrážka vo výške 10 %. Zodpovedajúca trhová hodnota upravená oceňovacou zrážkou v ten deň bude 35 045 775 EUR.

SYSTÉM ZDRUŽOVANIA (POOLING)

V tomto prípade sa predpokladá, že obchody vykonáva národná centrálna banka pomocou systému združovania, podľa ktorého aktíva zahrnuté do súboru aktív, ktorý používa zmluvná strana, nie sú priradené k nijakým konkrétnym obchodom:

1. Aj v tomto príklade dochádza k rovnakej postupnosti obchodov ako v predchádzajúcom príklade, ktorý ilustruje systém rezervácie. Hlavný rozdiel spočíva v tom, že v dňoch preceňovania musí trhová hodnota všetkých aktív v súbore upravená oceňovacou zrážkou kryť celkový objem všetkých nevyrovnaných obchodov zmluvnej strany s národnou centrálnou bankou. Výzva na dodatočné vyrovnanie 1 423 897 EUR z 23. septembra 2022 je v tomto príklade rovnaká ako výzva vyžadovaná v systéme rezervácie. Zmluvná strana dodá aktívum A v menovitej hodnote 1 500 000 EUR, čo po odpočítaní oceňovacej zrážky 2,5 % z trhovej ceny 99,50 % obnoví dostatočné zabezpečenie.

2. Dňa 28. septembra 2022, keď sa hlavná refinančná operácia uzavretá 21. septembra 2022 stane splatnou, si zmluvná strana môže ponechať aktíva na zálohovom účte. Aktívum tiež možno vymeniť za iné aktívum, ako je uvedené v príklade, keď na pokrytie dodanej likvidity a alikvotného úroku vo všetkých refinančných operáciách je aktívum A v menovitej hodnote 52,1 mil. EUR nahradené aktívom C v menovitej hodnote 72,5 mil. EUR.

3. Rámec kontroly rizika v systéme združovania aktív je opísaný v tabuľke 3.

Tabuľka 2

Systém rezervácie

Dátum	Nesplatené obchody	Dátum začatia	Dátum ukončenia	Úroková sadzba (%)	Dodaná likvidita	Alikvotný úrok	Celkový objem na pokrytie	Dolný hraničný objem	Horný hraničný objem	Trhová hodnota upravená oceňovacou zrážkou	Výzva na dodatočné vyrovnanie
21.9.2022	Hlavné refinančné operácie	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	–	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 129 294	
22.9.2022	Hlavné refinančné operácie	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	1 736	50 001 736	49 751 727	50 251 745	49 931 954	
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	–	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 007 923	
23.9.2022	Hlavné refinančné operácie	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	3 472	50 003 472	49 753 455	50 253 490	49 088 325	- 915 147
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	1 563	45 001 563	44 776 555	45 226 570	44 492 813	- 508 750
26.9.2022	Hlavné refinančné operácie	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	8 681	50 008 681	49 758 637	50 258 724	50 246 172	
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	6 250	45 006 250	44 781 219	45 231 281	45 170 023	
27.9.2022	Hlavné refinančné operácie	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	10 417	50 010 417	49 760 365	50 260 469	50 125 545	
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	7 813	45 007 813	44 782 773	45 232 852	45 515 311	507 499
28.9.2022	Hlavné refinančné operácie	28.9.2022	5.10.2022	1,25	35 000 000	–	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 045 775,00	
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	9 375	45 009 375	44 784 328	45 234 422	44 997 612,88	
29.9.2022	Hlavné refinančné operácie	28.9.2022	5.10.2022	1,25	35 000 000	1 215	35 001 215	34 826 209	35 176 221	34 987 050,00	
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	10 938	45 010 938	44 785 883	45 235 992	45 015 161,13	

Tabuľka 3

Systém združovania

Dátum	Nesplatené obchody	Dátum začatia	Dátum ukončenia	Úroková sadzba (%)	Dodaná likvidita	Alikvotný úrok	Celkový objem na pokrytie	Dolný hraničný objem (1)	Horný hraničný objem (2)	Trhová hodnota upravená oceňovacou zrážkou	Výzva na dodatočné vyrovnanie
21.9.2022	Hlavné refinančné operácie	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	–	50 000 000	49 750 000	neuplatňuje sa	50 129 294	
22.9.2022	Hlavné refinančné operácie	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	1 736	95 001 736	94 526 727	neuplatňuje sa	94 939 876	
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	–					
23.9.2022	Hlavné refinančné operácie	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	3 472	95 005 035	94 530 010	neuplatňuje sa	93 581 138	- 1 423 897
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	1 563					
26.9.2022	Hlavné refinančné operácie	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	8 681	95 014 931	94 539 856	neuplatňuje sa	95 420 556	
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	6 250					
27.9.2022	Hlavné refinančné operácie	21.9.2022	28.9.2022	1,25	50 000 000	10 417	95 018 229	94 543 138	neuplatňuje sa	95 350 464	
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	7 813					
28.9.2022	Hlavné refinančné operácie	28.9.2022	5.10.2022	1,25	35 000 000	–	80 009 375	79 609 328	neuplatňuje sa	79 800 610	

	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	9 375					
29.9.2022	Hlavné refinančné operácie	28.9.2022	5.10.2022	1,25	35 000 000	1 215	80 012 153	79 612 092	neuplatňuje sa	79 759 483	
	Dlhodobejšie refinančné operácie	22.9.2022	21.12.2022	1,25	45 000 000	10 938					

([1]) V systéme združovania je dolný hraničný objem najnižšou hranicou pre výzvy na dodatočné vyrovnanie. V praxi väčšina národných centrálnych bánk vyžaduje dodatočnú zábezpeku vždy, keď trhová hodnota združených zábezpek upravená oceňovacou zrážkou klesne pod celkový objem, ktorý má byť krytý.

([2]) V systéme združovania pojem horného hraničného objemu nie je relevantný, pretože zmluvné strany sa sústavne snažia o prebytok zábezpeky, aby minimalizovali operatívne transakcie.“